

Larisa Surikova • Daina Samta • Ilze Eglīte



# Klavierspēle

iesācējiem

Mūzikas apmācības sākuma periods ir svarīgs, tā ir iespēja bērnam saprotamā valodā un veidā modināt interesī par mūziku, radot spilgtus muzikālos iespaidus. Uzsākot klavierspēli pēc šī metodiskā krājuma, bērni vispirms apgūst dzirdes, taustes un ritma iemaņas, tikai pēc tam nošu rakstu. Ar šo mācību materiālu ir iespējams strādāt arī grupās, tādēļ nošu salikumi un pavadījumi ir vienkārši. Liela loma muzikālo spēju attīstībā ir audzēkņu radošai iztēlei. Tieši attistot katra audzēkņa individuālās spējas, bērns labāk izprot mūzikas būtību un bērnam rodas vēlme pašam muzicēt. Grāmatas galvenais uzdevums ir bērna radošās fantāzijas attīstīšana ar instrumentālajām pasakām, dzejoļiem, mīklām, kustībām un krāsām.

**PAR KO STĀSTA MŪZIKA** – mūzikas klausīšanās, iztēlojoties un attēlojot ar kustībām tās saturu, saklausot dažādus mūzikas izteiksmes līdzekļus: melodisko liniju, tonalitāti, reģistrus, skaņdarba uzbūvi kopumā, frāžu atkārtojumus, mūzikas raksturu un visdažādākos spilgtos mūzikas tēlus. Šāda mūzikas uztvere veicina loģiskās atmiņas attīstību, kas ir ļoti nepieciešama mūzikas apmācības procesā.

**STIPRĀM UN BRĪVĀM ROKĀM** – tēlaini kustību vingrinājumi bērna ķermeņa un roku atbrīvošanai, lai panāktu rokas un delnas lokaņibū un pirkstu aktivitāti. Apvienojot mūziku ar kustību, vieglāk išteinojas katras mācību stundas galvenais uzdevums. Jau ar pirmo pieskārienu klaviatūrai bērnam jāsajūt savas rokas svars, rokas lokaņiba, jānostiprina pirkstu gali, bet galvenais – jāatrod fiziski ērta stāja muzicējot un jāattīsta kustību atmiņa.

**RITMISKĀS MĪKLAS** – ritma sarunas un vēstules. Ritms izriet no vārda un ritma saiknes. Latviešu tautas mīklas ir tēlaini salīdzinājumi un interesanti mīklu atminējumi. Ritmiskajās mīklās sajūtamas garākas un īsākas nošu vērtības vai vārdu zilbes, kuru ritmu iespējams atkārtot ar plaukstām vai izstāgt ar soliem. Bērni cits citam sūta ritmiskās vēstules – tās atkārtojot. Izcilais pianists H. Neihauzs, izceļot ritma svarīgumu mūzikā, ir teicis: „Mūzikas bībele sākas ar vārdiem – vispirms bija ritms!“

**IMPROVIZĀCIJA** pielietojama jau sākuma apmācībā. Audzēknis ataino pats savu mūzikas tēlu ar melodijas frāzem un skaņu krāsām, apgūstot klaviatūras reģistrus. Brīvi instrumentālās fantāzijas palīdz audzēknim izprast skaņdarba veidošanas struktūru. Bērnam improvizējot savu skaņdarbu, veidojas pirmās kompozīcijas iemaņas un viņš arī vairāk ieklausās savā spēlē. Notis iemācīties palīdz rūķis, kas spēlē domino, izaudzē redīsus, draudzējas ar mīku un brīnumainu putnu fazānu... Nošu kartītes palīdz iemācīties nošu nosaukumus un atcerēties blakus notis.

**SKANDARBI UN DZIESMAS.** Daudziem bērniem apmācību sākumā vēl nav dziedāšanas iemaņu. Tie dzied vāji, var nodziedāt tikai atsevišķas skaņas vai arī vēl nedzied nemaz. Tomēr dziedāšana ir pamats, lai virzītu muzikālās domas attīstību. Tādēļ krājumā ievietotās dziesmas un mazie skaņdarbi ir jāiemācās izdziedāt ar vārdiem un izspēlēt izteiksmīgi, spēlēt kopā ar skolotāju un vēlāk ansamblī ar citiem audzēkņiem. Trenējoties patstāvīgi, audzēknim ir iespēja noklausīties skaņdarbu vai dziesmu CD ierakstā. Dziesmas un pavadījumi ir ierakstīti arī atsevišķi, tādējādi radot iespēju bērnam, muzicējot reizē ar ierakstu, sajust ritmisko pulsāciju, ieklausīties kopējā skanējumā, sniedz izpratni par ansambla spēli un māca izvērtēt savu atskanojumu.

**TRANSPONĒŠANA** ievērojami veicina dzirdes un atmiņas attīstību, tādēļ ar to ieteicams nodarboties pat pirms nošu raksta apgūšanas. Transponēšanu var apvienot arī ar bilžu nošu kartīšu kārtošanu.

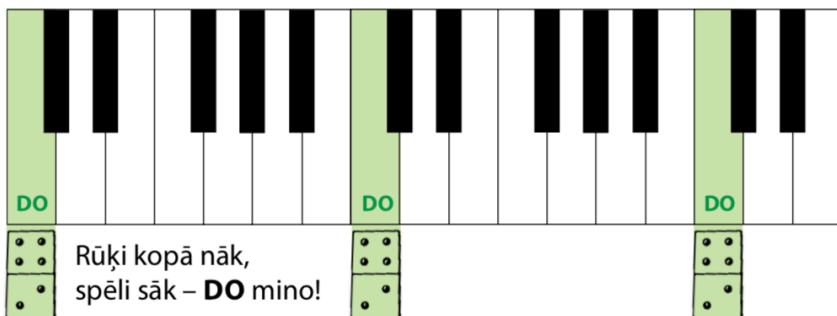
**MŪZIKAS IZTEIKSMES LĪDZEKĻI.** Tēlainā izteiksmē pasniegtās teorētiskās zināšanas izriet no mācību materiāla un stundu gaitas. Ľaujot audzēknim pašam noteikt skaņdarba tempu un dinamisko plānu, izanalizējot skaņdarba noskanu, tēlus un raksturus, pedagogs veicina bērna radošo fantāziju.

**DARBA FORMAS.** Stundu mācību viela ir regulāri jāatkārto, jāturpina un radoši jāattīsta pēc skolotāja ieskatiem un atbilstoši bērna individualitātei. Šajā krājumā iekļautie piemēri nav domāti kā obligātie kanoni, pedagogam ir vienmēr jāpieiebt radoši, ievērojot bērna vecumu, attīstību un uztveri. Būs noteikti bērns, kam klaviatūra nav karalvalsts, bet gan ledus halle, kurā spēlē hokeju un abās laukuma pusēs ir vārti, kur pa vidu spēlē hokejisti – gan balti, gan melni.

*Lai krājums sniedz daudz prieka audzēkņiem un radošas ierosmes pedagogiem!*

### MĀCĪSIMIES NOTIS!

Mežā var satikt rūķus. Viņi nāk, lai palīdzētu tev iemācīties notis.



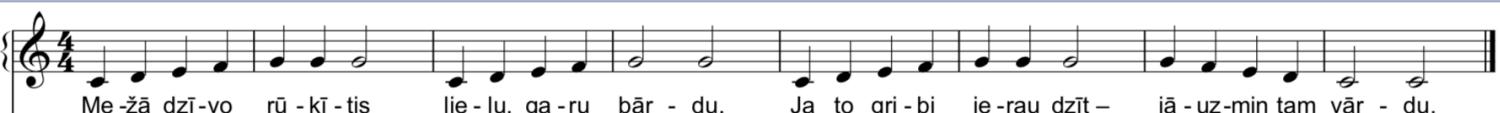
Ieklausies! Noskaiti dziesmas vārdījus izteiksmīgi, iztēlojies, kā izskatās tavs rūķis.  
Cik reižu melodija virzās uz augšu un cik – uz leju /kā pa trepītēm/?  
Uzzīmē melodijas "rakstu", izdziedi to, zīmējot rakstu ar rokas kustībām.  
Izspēlē dziesmiņu vispirms ar labo roku, tad ar kreiso roku.

### DZIEDI UN SPĒLĒ PĒC DZIRDĒS!

Dziesmiņa no **DO** – "Rūķītis".

Mežā dzīvo rūķītis,  
lielu garu bārdu.  
Ja to gribi ieraudzīt,  
jāuzmin tam vārdu.



Skolēns {   
Me - žā dzī - vo rū - kī - tis lie - lu, ga - ru bār - du. Ja to gri - bi ie - rau dzīt - jā - uz - min tam vār - du.

Skolotājs { 

CD 3-4

Klaviatūras karaļvalstī dzīvoja 7 rūķi. Katrs dzīvoja savas krāsas mājiņā.

Sarkanās, zaļās, dzeltenās un baltās mājiņas durvis rūki slēdza ar **vijoles atslēgu** –  $\text{\textcircled{G}}$ ,  
bet zilās, brūnās un melnās mājiņas durvis – ar **basa atslēgu** –  $\text{\textcircled{B}}$ :

Visbiežāk ciemos aicināja rūķis, kas dzīvoja pa vidu karaļvalstij – sarkanajā mājiņā, kuru sauca – **PIRMĀ OKTĀVA**.

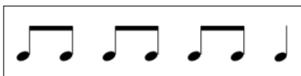


## SPĒLĒSIM UZ MELNAJIEM TAUSTIŅIEM!

"Pēterītis un Miķelītis" – divus melnus taustiņus spēlēs labās rokas 2. un 3. pirksts, "Trīs māsiņas" – trīs melnus taustiņus spēlēs kreisās rokas 2., 3. un 4. pirksts. Rokas staigā kā lācēns ar mīkstām ķepām.

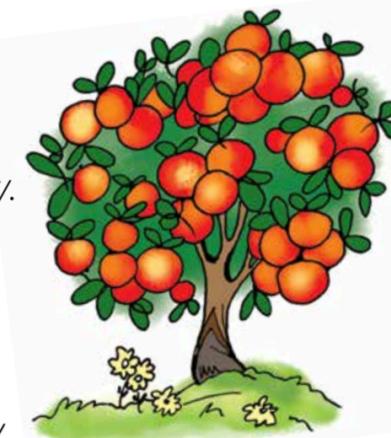
## IZPLAUKŠĶINI UN PIERAKSTI!

Lācēns Miška priecīgs ir,  
Melnās acis mirdzēt mirdz,  
Visu dienu, cik vien spēj,  
Dziesmas dzied un diriģē –  
Do, do, do, do!



## VINGRINĀJUMI STIPRIEM PIRKSTIEM UN BRĪVĀM ROKĀM "Ābelīte"

Dārzā auga ābelīte /pietupies/.  
Zari slējās pretī debesīm un saulei /lēnām celies un stiepies ar rokām uz augšu/.  
Pavasarī tā skaisti uzziedēja /pirktu galījus saspied un palaid valā, it kā uzplaukst ābelzieds/,  
vasarā zaros nobrieda āboli /pirktu gali apalī/.  
Pienāca rudens – āboli bija izauguši lieli, lieli /pirktiņi izstiepjas/.  
Ābelītes zari bija piekusuši.  
Viņa nobirdināja ābolus un atpūtināja savus zarus visu ziemu,  
lai atkal sagaidītu jaunu pavasari  
un jaunus ābolus /nolaid rokas, izpurinot tās/.



## LĀCĒNS

Skolēns { *8va*  
*I. r.*  
*kr. r.*  
Lā - cēns bra - ši ... ... (tālāk vārdījus izdomā pats!)

Skolotājs {

## VINGRINĀJUMI STIPRIEM PIRKSTIEM UN BRĪVĀM ROKĀM

**Vingrinājums "Trīsstāvu māja"** /trīs atbalsta līmeni/.

Noliecam brīvas rokas uz ceļgaliem.

Uz skaita "viens" – uzliekam tās uz nošu pults,  
uz skaita "divi" – uzliekam rokas uz atvērtā klavieru vāka,  
uz "trīs" – atkal uz nošu pults,  
uz "četri" – rokas uz ceļgaliem.

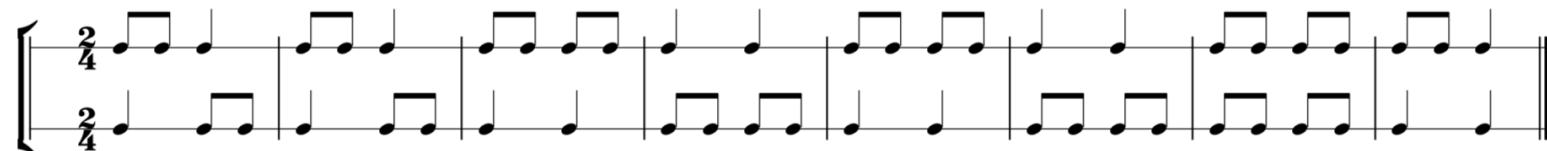
**Vingrinājums "Apļi".**

Zīmējiet gaisā dažāda lieluma apļus pēc kārtas ar 2., 3., 4., 5.irkstu.

Sajūtietirkstu kā rokas turpinājumu, visa roka veido it kā vienu "garuirkstu-zīmuli".



### RITMS DIVIEM



### IZPLAUKŠĶINI UN PIERAKSTI!

Uzmini mīklas, saklausi mīklu ritmos pusnotis!

Dienā pilns, naktī tukšs.

uzlīmē  
atminējumu

Mazs, mazs sunītis, parej, parej, dus.

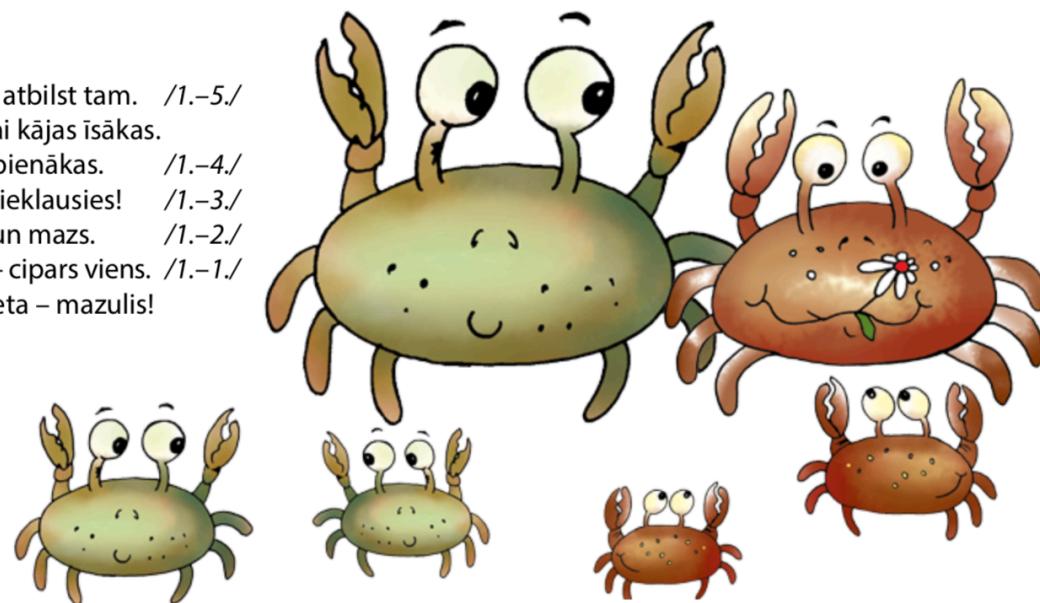
uzlīmē  
atminējumu

Jūrā dzīvo daudz neparastu un brīnumainu dzīvnieku. Kādus tu esi redzējis? Vai pazīsti krabi? Kādas tam ir kājas? Ar 1. un 5. pirkstu parādi uz klavieru vāka, kā iet pastaigāties krabis tētis! Attālums starp krabja kājām var būt dažāds.

Krabju ģimenē ir tētis, mamma, bērni.  
Nu ir laiks iepazīties!

Krabi tēti sauc par **kvintu** – cipars pieci atbilst tam. /1.-5./  
Mammai vārds kā sauciens **kvarta**, viņai kājas īsākas.  
Tāpēc goda cipars četri mammai droši pienākas. /1.-4./  
Meitas **tercas** – cipars trīs, maza, liela – ieklausies! /1.-3./  
Dēli divi – **sekundas**, strīdas bieži liels un mazs. /1.-2./  
Tā, kas piedzimusi vakar – **prīma** vārdā – cipars viens. /1.-1./  
Stāv uz vietas, staigāt neprot, skaidra lieta – mazulis!

Mūzikā attālumu starp skaņām sauc par intervālu – **PRĪMA, SEKUNDA, TERCA, KVARTA, KVINTA** /latīnu valodā – pirmsais, otrs utt./.



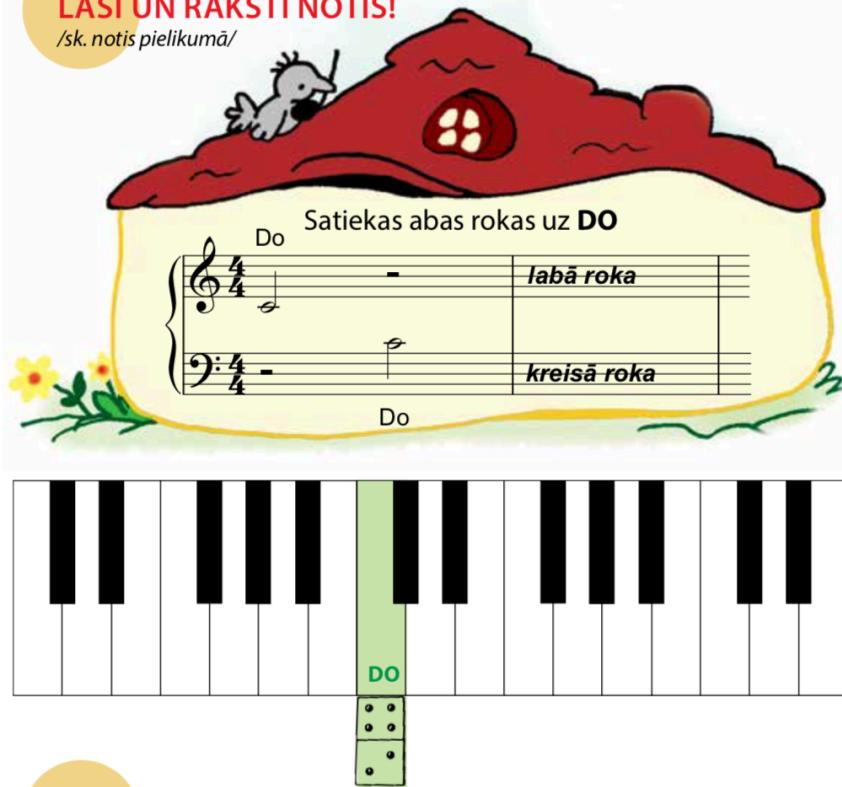
### VINGRINĀJUMS STIPRIEM PIRKSTIEM UN BRĪVĀM ROKĀM

Krabis /1.-5. p./ ar saviem bērniem /1.-2., 1.-3./ un sievu /1.-4./ dosies pastaigāties – pavingrini pirkstu pārus vispirms, uz galda staigājot /1.-5.-1.-5.1.5..., 1.-2.../, palēkdamies uzreiz uz diviem pirkstiem, un tad uz klaviatūras.

Krabji ieraudzīja brīnumaino varavīksni – spēlē vingrinājumu "Varavīksne" ar nošu pāriem – intervāliem, atkārtojot intervālu nosaukumus. Kā krabis ēd? Satver ēdienu ar savām spilēm! Mācies pacelt zīmuli ar diviem pirkstiem /1.-2., 1.-3./, utt../

### LASI UN RAKSTI NOTIS!

/sk. notis pielikumā/



### KĀ SĀKT MĀCĪTIES SKĀNDARBU?

1. Nosauc notis.
2. Izrunā ritma vārdus.
3. Saucot notis, izklaudzini ritmu uz galda, maini rokas atbilstoši nošu tekstam.
4. Pirkstu kārtību apzīmē ar skaitļiem, kurus raksta virs vai zem notīm. Saucot pirkstu numurus, izklaudzini vēlreiz ritmu.
5. Spēlē skaņdarbu no notīm. Spēlējot vari dziedāt līdzi ar nošu nosaukumiem un vārdiņiem.



## VINGRINĀJUMS STIPRIEM PIRKSTIEM UN BRĪVĀM ROKĀM

Padodi skaņu no viena pirksta otram /1. – 2. – 3. – 4. – 5., 5. – 4. – 3. utt./, nepaceļot roku un nepārtraucot skaņu.

### IMPROVIZĒ UN KOMPONĒ!

Atdarini ar klavieru skaņām dzīvnieku balsis un gaitu!  
Izdomā pats savu skaņdarbu par dzīvnieku!

Kāds raksturs būs skaņdarbiem "Rūķu maršs" un "Bundzinieks" – līdzīgs vai atšķirīgs? Varbūt tie ir līdzīgi kādam no tev zināmiem žanriem – valsim, polkai vai maršam? Kā ir jāspēlē **f** vai **p**? Mūzika var skanēt arī vidēji skaļi, **mf** – **MECO FORTE**, un arī vidēji klusi, **mp** – **MECO PIANO**. Kurš skaļums ir piemērotāks? Izvēlies un ieraksti skaņdarbos **f**, **p**, **mf** vai **mp**!

### RŪĶU MARŠS

3            3            3  
Kas tur so - jo, kā - jas ci - lā bra - ši? Rū - ki so - jo, bun-gas rī - bi - na!

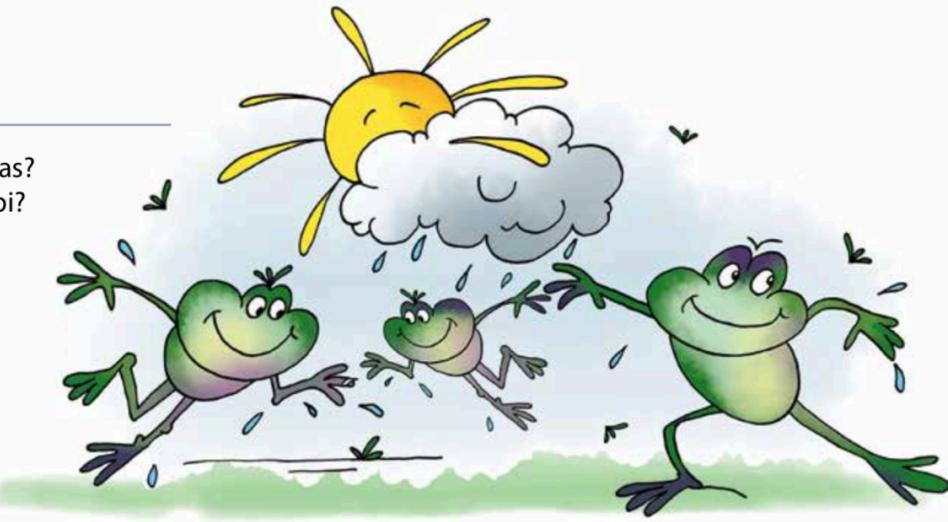
### BUNDZINIEKS

3            3            3  
Bum, bum, ai, kāds prieks! Es - mu ma - zais bun - dzi - nieks.

CD 29, 30

## IESKATIES NOŠU TEKSTĀ!

Kas vieno skaņdarbus, un ar ko tie atšķiras?  
Kuros taktsmēros ir komponēti skaņdarbi?  
Vai tie ir raksturīgi kādam žanram?  
Kā jāskaita marss un kā – valsis?



### VARDĪTES

3            3            3            3            3            3            3            -

Sau - lī - te spī - dē - ja, lie - tu - tiņš līst! Var - dī - tes lē - kā - ja - viens, di - vi, trīs.

3            3            3            3            3            3            3            3

### TROMPETE

3            3            3            3

Kas tur skan tik dro - ši? Trom - pe - te spē - lē bra - ši!

3            3            3            3

CD 35 - 36

### DO – MI – SOL

CD 42

Spēlē pirmo teikumu **forte**, otro – **piano**! Ieraksti attiecīgos burtus nošu tekstā!

Ja notij blakus ir punkts – tas pagarina skanējuma ilgumu. Nots skanēs ilgāk par pusi no sava ilguma. Pusnots ar punktu ir jāskaita kā valsis – līdz trīs. Ritma vārdiņš – val-sī-tis. Vari arī pats izdomāt ritma vārdus pusnotij ar punktu.

### VALSIS

CD 43

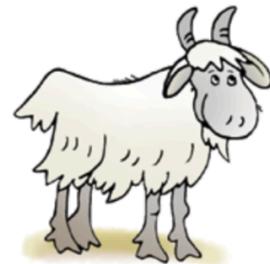
Cik frāžu un teikumu ir valša melodijā? Katru teikumu sāc ar **CRESCEDO** un teikuma beigās spēlē **DIMINUENDO**. Vai kāds skānddarbs jau ir spēlēts  $\frac{3}{4}$  taktsmērā? Vardītes un ziloni varētu dejot valsi. Kas vēl? Kā tas varētu skanēt? Komponē savu valsi! Kas to dejos?

**SPĒLĒSIM ANSAMBLĪ!**

ĀZĪTIS

1. partija

2. partija



Dziedot un spēlējot īsus motīvus, dziedāsim un spēlēsim atbalsis!

Nospēlē dziesmiņu "Auto" no notiņām **LA, SI, FA**. Ieklausies un sameklē nepieciešamās zīmes!

## SPĒLĒSIM ANSAMBLĪ!

## PAŠŪPOI, BĀLELIŅI

15<sup>ma</sup>

1. partija

2. partija

Pašūpo - i, bā - le - li - ñi, do - šu o - lu, do - šu ol'. Rai - bo do - šu bā - li - ña - mi par šū - pu - ja kā - ru - miñ'.

## RITMS DIVIEM

CD 49-50-51

## IMPROVIZĒ UN KOMPONĒ!

Spēlēsim sarunas! Jautājumi un atbildes. Jautājuma melodija – intonācija virzas uz augšu, atbildes melodija – uz leju. Izteiksmīgi izlasī sarunu, izplaukšķini ritmu, spēlē pakāpeniskas melodijas!

Turpini iesākto sarunu!

- *Lācis*: Draudziņ, kur tu iesi?
- *Zakis*: Eju makšķerēt!
- *Lācis*: Nemsi mani līdzī?
- *Zakis*: Šoreiz varbūt ne!

## IMPROVIZĒ UN KOMPONĒ!

Izdomā melodiju dzejolīt! Dzenis kala tiku-taku,  
Pele mala piku-paku,  
Cūka raka ciku-caku,  
Tā tas bija, jo tev saku:  
Viens, divi, trīs – un tu esi brīvs!



Kāds varētu būt pavadijums? Pavadijumā var droši iesaistīt "krabju ģimeni" – intervālus.

## RITMS DIVIEM

A musical staff in common time (indicated by a '4') shows a rhythmic pattern. It consists of two measures. The first measure contains four eighth notes. The second measure contains four sixteenth notes. The notes are grouped into pairs by vertical bar lines.

## SALĪGOTAS JAU TRĪS NOTIS!

Legato jāspēlē ar gandrīz nemanāmu pirkstu kustību, tuvu taustiņiem.  
Viens pirksts padod skaņu otram pirkstam līdzieni vai gludi bez grūdieniem.

## LEGATO VINGRINĀJUMS

A musical score for a legato exercise. It features two staves: treble clef on top and bass clef on bottom, both in common time (indicated by a '4'). The music consists of eight measures. Fingerings are indicated above the notes: 3-4-3, 2-3-2, 3-4-3, 2-3-2, 3-4-3, 2-3-2, 3-4-3, and 2-3. Below the notes, additional fingerings are shown: 2-3-2, 3-4-3, 2-3-2, 3-4-3, 2-3-2, 3-4-3, 2-3, and 2. The music involves sustained notes and slurs connecting them, demonstrating legato technique.

Lācis un zosis! Nu gan ir darbiņš tavai iztēlei un fantāzijai! Kā lācis dejo? Kā sarunājas zosis? Dinamiskās zīmes ir gatavas palīdzēt spēlēt izteiksmīgāk, neaizmirsti tās – f, p, mf, mp, ieraksti un izpildi!

### DANCO, LĀCI

Latviešu tautasdziesma

1. Dan - co, lā - ci, dan-co, lā - ci, sai-me-nie-ce aiz-mak-sās. Dan-co, lā - ci, dan-co, lā - ci, sai-me-nie-ce aiz-mak-sās.

2. Šķiņ - ki ga-jas, klai-pu mai-zes, trīs dāl-de - ri pie - de - vām. Šķiņ - ki ga-jas, klai-pu mai-zes, trīs dāl-de - ri pie - de - vām.

3. Lai dan-co - ja kaz-lē - ni - ņi na-ma mā-tes lai - da - rā. Lai dan-co - ja kaz-lē - ni - ņi na-ma mā-tes lai - da - rā.

### ZOSIS

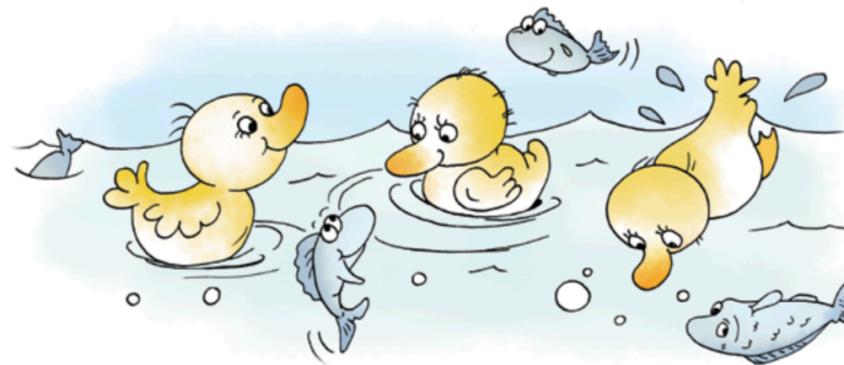
J. Ķepītis

Zo-su tēvs sauc gā - gā - gā, zo-su mā-te a - rī tā. Gā - gā - gā, gā - gā - gā, zo-su bēr-ni lau-na - gā!

CD 61-62

Divi skaņdarbi ir jāspēlē **non legato** un **legato**. Vai "Pīlītes" varētu spēlēt legato, bet "Trīs sidraba upes tek" – **non legato**? Izdomā un pieraksti pirkstu numurus! Sameklē pēc dzirdes no **DO** un **FA**!

Skaņas savieno ar līgām, vai arī aizstāj līgas ar vārdū legato skaņdarba sākumā!



### Legato

### Pīlītes

Ungāru tautasdziesma

**Pīlītes**

Ungāru tautasdziesma

1. Vi-sas ma-nas pī - lī - tes u - pē peld ar - vien. Gal-vas ie - bāž ū - de - nī, as - tes gai - sā slien.  
2. Vi-sas ma-nas pī - lī - tes spār-nus pleš un skrien. Pi - ču, pa - ču, maz - gā - jās un zem ū - dens lien.

Ja viena augstuma notis ir savienotas ar **līgu** – otra nots pagarina skanējumu, bet tā nav jāspēlē.

### TRĪS SIDRABA UPES TEK

Latviešu tautasdziesma

**Trīs sidraba upes tek**

Latviešu tautasdziesma

1. Trīs sid - ra - ba u - pes tek, u - pes tek gar brā - lī - ša nam-dur - vī - mi, nam - dur - vīm.  
2. Vie - nā dzē - ra rai - bas gov's, rai - bas gov's, ot - rā bē - ri ku - me - li - ni, ku - me - lin'.

CD 71-72

**Legato** – saistīti, **non legato** – atceļot. Punkts virs vai zem nots rāda, ka tā jāspēlē īsi, aprauti. Šo spēles paņēmienu sauc par **STACCATO**. Pamēģini izspēlēt: kā līst lietutināš, kā lēkā sienāzis, kā lec varde.

### LEGATO VINGRINĀJUMS

2 3 4      2 3 4  
2 3 4      2 3 4  
4 3 2      4 3 2  
4 3 2      1

### STACCATO VINGRINĀJUMS

3 4  
2 3      3 4  
2 3      3 4  
2 3 4  
3 2      3 4  
2 3 4  
4 3 2      3 2  
3 4      3 2  
3 4      3 2

### RITMS DIVIEM

"Krabju ģimene" nolēma dzīvot nošu mājā. Izdomā un pieraksti pirkstu numurus! Spēlē intervālus no notīm! leklausies!



### IMPROVIZĒ UN KOMPONĒ!

Pērkons, zibens, lietus nāk parasti kopā. Kāds nošu augstums atbilst katrai dabas parādībai? Izdomā, ar kuru skārumu spēlēsi – **legato**, **non legato** vai **staccato**? Varbūt noderēs visi trīs?

### IZPĒTI INTERVĀLUS!

Kādas ir **tercas** un **sekundas** – lielas vai mazas?



### INTERVĀLI

Sekunda      Terca      Kvarta      Kvinta

Sekunda      Terca      Kvarta      Kvinta

A musical staff in G major (treble clef) and common time (4/4). It shows various intervals between notes. The first four measures show intervals of a second, third, fourth, and fifth respectively. The last four measures show intervals of a second, third, fourth, and fifth again, with the notes being higher than in the first set. The notes are represented by open circles on the staff.

## RITMS DIVIEM

3/4      3/4

## IMPROVIZĒ!

Kaķis un pele! Iztēlojies, kāda varētu būt kaķa un peles "draudzība"! Kādā tempā ir jāspēlē? Kādā raksturā? Ieraksti nošu tekstā dinamiskās zīmes! Kurā skaņdarba daļā skan mazors, kurā – minors? Kā tas ir saistīts ar atainotajām dabas parādībām šīs dziesmas vārdos?



## KAKĪTIS

Čehu tautasdziesma

**2**

Ka-kī-tis pa lau-ku prie-cīgs klīst, prie-cīgs klīst. Sil-ti sau-les sta - ri ze-mē līst, sil-ti sau-les sta - ri ze-mē līst.

**4**

Ka-kī-tis pa mā - ju bē-dīgs klīst, bē-dīgs klīst. Au-gu die-nu ā - rā lie-tus līst, au-gu die-nu ā - rā lie-tus līst.

CD 85  
79

## PĀRBAUDES STUNDA

SAVIENO AR PAREIZAJĀM ATBILDĒM!



Bass clef (Bass F clef)



#

Allegro

Quarter note



b

>



G clef (Treble C clef)



AKCENTS

STACCATO

BEMOLS

PAKĀPENISKI SKAŁĀK

INTERVĀLS /KRABJU MAMMA/

BASA ATSLĒGA

LEGATO

DIEZS

PAKĀPENISKI KLUSĀK

VIJOLES ATSLĒGA

ĀTRS TEMPS